

FORRÁSOK

A Borszékért Alapítvány és a Borszéki Polgármesteri Hivatal közérdekű lapja

MELEG EBÉDET KAPNAK A BORSZÉKI DIÁKOK

fotó: statiumeborsec.ro

MINDEN DIÁK A SAJÁT TERMÉBEN FOGYSZTHATJA EL EBÉDJÉT

Május 8-tól a Zimmethausen Szaklíceum diákjai is megkapják a napi meleg ebédet, amelyet az „Egészséges étkezés” program keretében biztosít az iskola. Országos szinten közel 1500 tanintézményben kapnak a gyerekek ingyen meleg ételt vagy élelmiszersomagot.

A bürokratikus akadályok leküzdése után szerda délben érkezett meg először a napi meleg ebéd a borszéki diákoknak. Az első tapasztalatok szerint a főételből és desszertből álló menüt szívesen fogyasztják a gyerekek. A maroshévízi beszállító adagonként 13,65 lej+áfa áron biztosítja a betevő falatot, naponta 181 adag menüt szállít Borszékra.

„Ez egy újabb fontos lépés abban, hogy ideális oktatási körülményeket biztosítsunk. Köszönettel tartozunk ezért az

iskola és különösen a városháza munkaközösségének, akik nagyon sokat tettek azért, hogy ez a program megvalósulhasson” – jelentette ki Mik József polgármester. Az előjáró szerint az iskola épületének teljes körű felújításával, az új bútorzat és eszköztár megvásárlásával, illetve a meleg étel biztosításával eddig soha nem tapasztalt, minőségi körülmények állnak a diákok és a tanárok rendelkezésére. A kormány februárban hagyta jóvá az Egészséges

étkezés programot, és 2024-ben több mint 1 milliárd lejt különített el ennek biztosítására. Az „Egészséges étkezés” a Meleg ebéd kísérleti programot váltja. A februári döntés nyomán az országban több mint 450 000 gyermek kap minden nap ingyen meleg ételt vagy élelmiszersomagot az iskolában. A kormány arra számít, az ingyen étkeztetéssel segíti a mélyszegénységben élőket és csökkenti az iskolaelhagyást.

BORSZÉK VÁROS POLGÁRMESTERI
HIVATALA

fotó: Borszéki Önkéntes Tűzoltóság SVSU Borsec

SZENT FLÓRIÁN-NAP BONYHÁDON

2. OLDAL

fotó: Moga Attila

GYALOGOS ZARÁNDOKLAT A CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚRA

4. OLDAL

TAMÁSI ÁRON HALÁLÁNAK 58. ÉVFORDULÓJA

5. OLDAL

SZENT FLÓRIÁN-NAP BONYHÁDON

fotó: Borszéki Önkéntes Tűzoltóság SVSU Borsec

A BONYHÁDI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET EMLÉKTÁRGYAT ADOTT ÁT KÜLDÖTTSGÜNKNEK

Május 2-án, csütörtök reggel hét önkéntes tűzoltó és hét diák indult Borszék képviselőjében a bonyhádi Flórián-napra. A tűzoltók számára Szent Flórián a tűzoltó munka lényegét testesíti meg: az állhatatosságot, becsületet, embertársaik megsegítését.

Cesiaban (a mai Felső-Ausztria terüle-

tén) született a III. század második felében Diocletianus császár uralkodása idején lépett be légiosként a római hadseregbe, ahol tehetsége, bátorsága révén gyorsan haladt előre a katonai pályán, rövidesen a Caecia erőd parancsnoka lett. A legenda szerint az erődben hatalmas tűzvész pusztított, amit Flórián - szinte kilátástalan

helyzetből - megfékezett. Katonái, kiket a legszörnyűbb tűzhaláltól mentett meg, Flórián emberfeletti, isteni erejének tulajdonították a tűzvész elmúltát s hírét szájról szájra adva, megszületett a Flórián-legenda. Tiszteletére testvértelepülésünk, Bonyhád évente megteremti annak lehetőségét, hogy magyar tűzoltók határon innen és túlról találkozhassanak, tapasztalatot cseréljenek, bevezessék a fiatalokat ezen hivatás rejtelmeibe.

Csütörtök este megszálltunk, vendéglátóink a szlovákiai és a németországi tűzoltóság tagjaival együtt fogadtak bennünket. Pénteken meglátogattuk a Pannonia Bio telephelyét. Ez egy, a Duna partján található finomító, mely évente több mint 1 millió tonna gabona feldolgozásával többszáz ezer tonna fehérjében gazdag takarmányt, több mint 500 millió liter bioetanolt és 10 ezer tonna feletti mennyiségű kukoricaolajat termel. Ezt követően elmentünk a paksi atomerőműhöz, ami 40 éve látja el közel fél Magyarországot villamos energiával. Este borkóstolóra hívtak bennünket, mi csak borsimogatónak neveztük, hiszen többféle borból kortyolgathattunk, mire megérkeztek a népzeneészek és átnótáztuk az éjszakát.

Szombaton volt a Flórián-napi ünnepség, ahol 150 éves fennállását is ünnepelte a bonyhádi tűzoltóság. A program egyik leglátványosabb eleme a tűzoltóautók felvonulása volt. Az ünnepségen számos tűzoltó parancsnokság vett részt, sokan kitüntetésben is részesültek. Küldöttsgünk az ünnepségen egy emléktárgyat adott át, ami a két tűzoltóság testvériségét jelképezi. Emellett tűzoltónaptárt valamint egy meghívót is kaptak a Bonyhádi Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjai a borszéki Bogrács fesztiválra.

Ifjú tűzoltóink pénteken mérhették volna meg magukat, azonban a kedvezőtlen időjárás miatt későbbi dátumra tolódott a verseny, melyre végül május 10-én, online került sor, ahol a csapat 4. helyezést ért el. Ezúton is gratulálunk nekik!

Ezúton is köszönjük Szöcs Noéminek az emléktárgyat, Móga Attila és Puskás Attila munkáját, valamint köszönet mindenkinek, aki hozzájárult az eseményhez.

fotó: Gidró Béla

A BORSZÉKI KÜLDÖTTSGÉ

SZERECEÁN OSSZIÁN, ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ

O SALUTARIS HOSTIA

ELSŐÁLDÓZÓK ÉS FELKÉSZÍTŐIK

Az elsőáldozási szentmise egy különleges pillanat a fiatal hívők életében. Ezen a szentmisén először vehetik magukhoz az Eucharisziát, azaz Jézus Testét és Véré a kenyér és bor színében. Vegyük figyelembe pár dolgot az elsőáldozás mély jelentéséről.

Az Eucharisztia: Jézus jelenléte. Az elsőáldozás során a gyermek először találkozik Jézussal az Oltáriszentségben. Az Eucharisztia nem csupán emlékeztető, hanem valóságos jelenlét: Jézus testi és lelki jelenléte a szentmisében. Amikor a pap a

konszekráció során megáldja a kenyeret és bort, azok valóban Jézus Testvé és Vérévé válnak.

A hálával teli pillanat. Az elsőáldozás ünnepén a gyermek hálával és örömmel fogadja Jézust. Ez a pillanat nem csupán egy szertartás, hanem egy találkozás: a gyermek szívét betölti a szeretet és a hálás öröm, hogy Jézus belép az életébe.

A közösség része. Az elsőáldozás nem csupán egyéni cselekedet. A gyermek bekapcsolódik az egyházi közösségbe, és részese lesz a hívők közösségének.

Az elsőáldozás nem csak a gyermek és Jézus találkozása, hanem az egész egyház közösségének ünnepe.

A szülők és a közösség szerepe. A szülőknek fontos szerepük van az elsőáldozás előkészítésében. Rendszeresen részt kell venniük a vasárnapi szentmiséken, és segíteni a gyermeket a hitoktatásban. Az elsőáldozás előtt a gyermeknek meg kell tennie az első szentgyónást is.

Elsőáldozás ünnepén imádkozzuk:

„Ó, szentséges lakoma, Krisztust veszszük rajta. Felidézzük szenvedésének emlékét, lelkünket kegyelem tölti el, és a jövődő dicsőség záloga nekünk adatik.”

Legyen ez a nap áldott és emlékeztető mindenek számára, akik az elsőáldozás szentségét megélhetik.

Idén május 12-én 12 gyermek járult közösségünkben először szentáldozáshoz. Ezennel is köszönöm a minket e célból segítőket. A gyerekek szülei mellett különösen is köszönöm Balázs Tibor kántor, hitoktatónak és Véber Brigitta hitoktónőnek áldozatos munkájukat és segítségüket.

A kedves híveket pedig arra kérem, hogy foglaljanak minket is imáikba. Kiemelt módon most az elsőáldozó gyerekeket, hogy Isten vegyen állandó lakhelyet szívükben. Hogy ne csak „ünnepi keresztények”, hanem rendszeres áldozókká váljanak.

ELEKES SZABOLCS

MAGYAR NAGYASSZONYOK SZILVÁSSY KAROLA

76 éve (1948.05.26) halt meg Szilvássy Karola erdélyi arisztokrata hölgy, nagy művészetpártoló, Bánffy Miklós múzsa.

Szilvássy Karoláról, érdekes módon egy holland író Jaap Scholten könyvében olvastam, melyet az erdélyi arisztokráciáról írt, Bárá elvtárs címmel. Nagyon érdekes olvasmány. Karolának egy egész fejezetet szentelt. Leírja hogy a Házsongárdi temetőben Bánffy Miklós, akinek csak a szeretője lehetett, vörös rózsákkal borította be a sírját.

Bánffy Miklós és Karola között mély vonzalom alakult ki, de Bánffy apjának ellenállása miatt nem lett házasság.

Karola feleségül ment báró Bornemisz Elemérhez, de házasságuk nem volt boldog, hamarosan külön költöztek. Bánffy Miklós

híres regényének, az Erdélyi történetnek főszereplőjét, Milóth Adrienne-t Karoláról mintázta.

Karola nemcsak szépasszony, de bátor és sokoldalú nő volt.

A kolozsvári Református Nőszövetség elnöke, marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság tagja, az Erdélyi Helikon védasszonya, a marosvécsi találkozó állandó résztvevője.

Még recepteket is gyűjtött, melyek könyvekben is megjelentek. Szorgalmasan gyűjtötte a recepteket, amelyekből Marosi Ildikó 2009-ben könyvet szerkesztett.

Volt amatőr színész (Ibsen: Nóra), az Apacsno szerelme című film főszereplője és egyik rendezője. Elsők között a repülést is kipróbálta.

Az első világháborúban orvosok aszisztenseként dolgozott a fronton a második világháborúban, a román betörés alatt pedig százötven árva csecsemőt mentett meg a lángoló Nagyszébenből.

Egyik legkülönlegesebb vállalkozása az volt, amikor unokatestvérével elindult Dél-Afrikába, hogy megkeresse az ott mindössze 20 éves korában, a második búr háborúban elesett Wass Albert sírját.

2014-ben a Carola Egyesület azért jött létre, hogy báró Bornemisz Elemérné Szilvássy Carola életművét feltámassza, szellemiségét továbbvigye, emellett gondozni kívánja Bánffy Miklós emlékét is. 2022-ben A maga természete szerint és szabadon címmel történelmi dokumentumfilm is megjelent életéről.

BALLAI ERZSÉBET

GYALOGOS ZARÁNDOKLAT

A CSÍKSOMLYÓI BÚCSÚRA

fotó: facebook/Cotrigasanu Cristina

A ZARÁNDOKÚT MINDEN EGYES NAPJA SAJÁTOS ÉLMÉNYEKET REJTETT

Az idei csíksomlyói zarándoklat különleges élmény volt számomra hisz először érkeztem igazi zarándokként a csíksomlyói búcsúra.

fotó: facebook/Cotrigasanu Cristina

A TERMÉSZET SZÉPSÉGEI, A KÖZÖSSÉG EREJE ÉS A HIT MÉLY MEGÉLÉSE
FELEJTHETETLEN ÉLMÉNY VOLT

15-en indultunk szerda reggel az alsóborszéki kápolnától és útolag még 2 személlyel gazdagodott a csapat. Csütörtök reggeltől már a szárhegyi és remetei keresztaljakkal folytattuk utunkat. Négy napot szenteltünk lelkünk megerősítésére, és hitünk elmélyítésére. A zarándokút minden egyes napja sajátos élményeket rejtett, ahogyan a természet csendjében vagy a falukon keresztül haladtunk célunk felé.

A zarándoklat első napja a természet nyugalmaiban kezdődött. Az erdős szakasz magával ragadó csendje és a madarak éneke segített elmerülni a gondolatainkban, és megérkezni a zarándoklat lelkiségébe. Ez a nap lehetőséget adott arra, hogy elcsendesedjünk, és felkészüljünk az előttünk álló kihívásokra.

A második napra a legnagyobb fizikai megterhelés várt ránk. Ez volt a zarándoklat leghosszabb és legkimerítőbb szakasza, amely próbára tette kitartásunkat és erőnket. Beszélgetve, imádkozva, énekelve haladtunk és jó kedvvel, de kimerülve érkezünk meg a csíkdánfalvi plébániára.

A harmadik nap rövidebb, de jelentősegteljesebb távot tettünk meg. Ahogy közeledtünk Csíksomlyóhoz, mindannyiunkban növekedett az izgalom és a várakozás. Megérkezésünket követően részt vettünk egy keresztúton, amely mély lelki élményt nyújtott. A keresztút állomásain megállva elgondolkodhattunk Jézus szenvedésén és áldozatán, és emiatt még inkább összekapcsolódtunk a zarándoklat szellemével. Ha Jézus képes volt értünk meghalni a kereszten, akkor mi egy ilyen kis áldozatot, ami a zarándoklattal járt, ne legyünk képesek megtenni érte?

Ez a négy napos zarándoklat nem csupán fizikai kihívás volt, hanem lelki utazás is, amely során mindannyian közelebb kerültünk Istenhez és önmagunkhoz. A természet szépségei, a közösség ereje és a hit mély megélése felejthetetlen élmény volt mindannyiunk számára. Fizikailag kimerülve, de lélekben annál inkább feltöltődve értünk haza. Reméljük a következő évben is együtt zarándokolva erősödhetünk meg a Csíksomlyói Szűz Máriával, aki mindig mellettünk volt a zarándoklaton!

SZATMÁRI VAZUL CSABA

ÍZELÍTŐ ÉSZAK-OLASZORSZÁGBÓL

A MILÁNÓI DÓM

Olaszország minden tájegysége lenyűgöző. Ez alkalommal Lombardia volt kirándulásunk fő célpontja. Milánó, Olaszország második legnagyobb városa, Lombardia székhelye, a térség kulturális és idegenforgalmi központja.

Turisták ezreit vonzza a fővárosnak is beillő város (1,3 millió lakos). Méreteivel és szépségével a dóm és a hozzá tartozó múzeum mindenkit ámulatba ejt. Ez a templom Európa 2. legnagyobb temploma a Szent Péter bazilika után. Impozáns épület: hossza 159 méter, szélessége 92 méter, tele szobrokkal (2345 szobor) és 135 torony. A Múzeumban láthattuk a szobrok egy részét eredeti méretben vagy kicsinyített mását. Kíváncsian vártam a híres Scala épületét,

az opera és a balett háza. Mária Terézia kezdeményezésére építették 1778-ban. Sajnos, felújítás miatt felállványozva fogadott, így nem igazán lehetett megcsodálni. Kárpótolt a Fedett passzázs, a Dóm-téren, a Galleria Vittorio Emanuele üvegekupolájával és mozaik padlójával, luxusmárkák üzletsorával és fényes vendéglőivel. 1865-1877 között épült. A nagyváradi Saspalotára emlékeztet, de méreteiben sokkal nagyobb.

Az olasz Alpok magas bércei között meghúzódó tavak egy álomvilágot varázsolnak a látogató elé. Talán a Lago Maggiore az, ami felejthetetlen élményt nyújt a kis szigeteivel. Az Izola Bella, amint a neve is mutatja valóban „szép”, akárcsak egy ékszerdoboz. A Boromeo család ba-

rokk palotája uralja a szigetet a maga pompájával, meg a mintegy 37 m magas teraszos kertje a szebbnél szebb mediterrán virágokkal és a jellegzetes fehér pávákkal, meg a rengeteg szoborral, ami díszíti a parkot. Maga Napóleon is meg látogatta, sőt egy éjszakát a palotában töltött. Hasonlóan lenyűgöző a „Halászkok szigete” is a maga 25 fős lakosságával. A Comoi-tó, nagyságrendben a 3. de kishajóval hosszan sétahajózáztunk az Y alakú tavon, gyönyörködve a tó mentén végig húzódó kis üdülővárosokon. Az Orta-tó a legromantikusabb az összes közül. A tó közepén a San Giulia szigettel, ami csupán 275x14 méteres, szűk utcáival, boltocskáival nagyon romantikus. A szigeten egy kis bazilika és működő kolostor található. A legenda szerint San Giulio kiűzte a szigetről a fenevadakat (kígyókat és más állatokat) amelyek veszélyeztették az emberek életét.

A kirándulásunk egy másik kiemelkedő attrakciója a svájci Luganoi-tó, meg a 915 m magas Monte San Salvatore volt, amelyet siklóvasúttal lehetett megközelíteni. A hegy első szakasza 31 fokos, míg a második rész már 61 fokos meredekségével szinte félelmetes. A hegytetőn a San Salvatore templom várta az érdeklődőket. Itt már gyalog kellett felmászni a toronyba, ahonnan csodálatos körkép fogad, látni a Tichino térség egy részét. A 63 ezer fős városnak van egy középkori hangulata a régi épületeivel, templomaival.

Nyilván, néhány nap alatt nem lehet minden látnivalót végig nézni, ezért csak szösszeneteket tudok ízelítőül megosztani a kedves olvasókkal.

FARKAS ALADÁR

fotó forrása: Di © Steffen Schmitz (Carschten) / Wikimedia Commons / CC BY-SA 4.0, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=56727369>

TAMÁSI ÁRON

HALÁLÁNAK 58. ÉVFORDULÓJA (1966. MÁJ. 26.)

Novelláinak, regényeinek, színműveinek témája a székely nép sorsához kapcsolódik. Írói munkásságát az első világháború után, a 20-as években kezdte, akkor, amikor szülőföldjének népe történelmének legnagyobb tragédiáját élte át.

Egy kis faluban, Farkaslakán született szegényparaszti családban 1897-ben. Szülőháza ma emlékház.

Tízéves korában egy pisztollyal játszott,

ami elsült, bal kezén maradandó sérülést okozva. Ennek is köszönhette a jóeszű fiú, hogy a nagyprépost nagybácsi segítségével taníttatták.

Székelyudvarhelyen hadiértségit tett, besorozták katonának, és 1918 elején az olasz frontra vezényelték. – A háború után egy ideig jogot tanult, majd elvégezte a kereskedelmi akadémiát. 1923-ban kivándorolt Amerikába, s három évig élt

az Egyesült Államokban. Hazatérése után (1926) Kolozsváron telepedett le. Amerikai élményei visszaköszönnék az Ábel trilógiában. Az Erdélyi Helikon alapító tagja volt. 1944 őszén Budapestre költözött, s haláláig itt élt. Budapest ostromát Bajor Gizi házában vészelte át. 1945-től 1947-ig országgyűlési képviselő volt. 1949-1953-ig kiszorították az irodalmi életből, később újra megjelenhettek cikkei, elbeszélései.

(folytatás a 6. oldalon)

(folytatás az 5. oldalról)

Írásaiban főként a székely falvak világát, az erdélyi szegénység életét, a székelyek ügyességét és furfangos észjárását ábrázolta. Lélekben sohasem tudott elszakadni szülőföldjétől.

– Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne – ismétlem el magamnak. És éreztem, hogy a szívem megtelik nagy és általános meleggel, a lelkem megtelik a derűs idő nyugalmaival, és a szemem megtelik a hajnal harmatával.

Lassan felálltam, és azt mondtam:

– Igaza van: késedelem nélkül haza fogok menni, hogy otthon lehessek valahol ezen a világon! Igaza van: nem is lehetünk más célra ebben az életben, mint hogy megismerjünk mindent, amennyire

TAMÁSI ÁRON SÍREMLÉKE
ALKOTÓK: SZERVÁTIUSZ JENŐ, SZERVÁTIUSZ TIBOR

fotó: Móga Renáta

lehetséges: a tarka és zezugos világot, a megbocsátandó embereket, az egymásra morgó népeket; s amikor mindent megismertünk, amennyire lehetséges, akkor visszamenjünk oda, ahol otthon lehetünk.” (Ábel Amerikában)

Budapesten halt meg, de kérésére szülőfalujában, Farkaslakán temették el, két cserefa közé, ahogyan ő maga kérte. Sírkövét Szervátiusz Jenő, és fia Tibor, erdélyi szobrászok alkották. A kövön ez a felirat olvasható: „Törzsében székely volt, fia Hunniának. Hűséges szolgája bomlott századának.” Síremléke a Hargitáról származó kb. 8 tonnás bazalttömb. Az emlékműről Sütő András, a híres író mondta: Több tonnás hegyi beszéd.

FARKAS ALADÁR

NYÁR - VAKÁCIÓ

Hatalmas felszabadultság önti el az iskolás gyerekeket, amikor vége a tanévnek, s a táblára felkerül a VAKÁCIÓ felirat. Nincs házi feladat, nincs felelés, dolgozat, nincs szülői beszámoltatás, nincs korai felkelés, feszült reggeli készülődés, s végre itt a nagy semmittevés!

A szülők is sóhajtanak egy nagyot, hisz nem kell „leckézni” a gyerekekkel, nincsenek büntetések, konfliktusok, rossz hangulatú esték. A szülő is úgy érzi, kevesebb a feladat a nyári szünet idején.

Mindenütt érzik pedagógusok, szülők, hogy bizony elfáradt a gyermek. Ráfér a lazítás mind a sikeres tanulóra, mind a nehezen haladóra.

Pszichológusok szerint a nyár a feltöltődés időszaka legyen. Az agynak is szüksége van rendeződésre, a lélek meg szabaduljon meg a napi számonkérés nyomásától, a stressztől! Ha a nyári szünet alatt is tanul a gyerek, a körforgás, a feladatok, a köteleességek és az ezzel járó feszültség fokozatosan vezeti be a gyerekeket a felnőttek túlhajszolt, feladatokkal teli világába, s elvesztik azt a képességet, hogy lazulni tudjanak, képesek legyenek feltöltődni.

Sok szülő és pedagógus viszont tart attól, hogy a hosszú szünidő alatt a gyerek sokat felejt, tanulás nélkül nem fejlődik. Vannak pedagógusok, akik feladatokat adnak, kötelező házi olvasmányokról olvasónaplót várnak el. Mások azt tanácsolják a szülőknek, hogy az iskolakezdés előtt két héttel kezdjék meg az ismétléssel foglalkozást, mert eredményesebb lesz az évkezdés az új tanévben. Valóban, a rövid távú

emlékezet meghozza az év eleji jó jegyet, s a kisdíák önbizalommal indulhat neki az új tanévnek, de mindannyian tudjuk, hogy az előző tanévben megszerzett tudás beépülésére, rendszerbe rögzülésére ez a rövid idő nem alkalmas.

Mi a teendő? A gyermeknek szüksége van az önfeledt nyári kikapcsolódásra, a pihenésre. Egyébként a tankönyvekkel való foglalkozással szembeni ellenállása eleve haszontalanná teszi az efféle próbálkozásokat.

A vakáció alatt nincs tankönyv, nincs iskola – de van tanulás. A tanulás ugyanis nem egyenlő a tanórai munkával. A gyerek tevékeny, mindig csinál valamit (s a felnőttek felelőssége, hogy az jó dolog legyen), s a tevékenységek során rengeteget tanul, tapasztal, megtapasztalja az iskolában tanult gyakorlati hasznát a kisdíák. Nagy jelentősége van, ha észreveszi, hogy az iskolai tanulás nemcsak kötelesség, hanem gyakorlati haszna van. A tanulási motiváció kaphat tápot ezzel.

A családi tennivalókba vonjuk be őket úgy, hogy úgy érezzék, rájuk merünk bízni fontos dolgokat. A vásárláshoz írja gyermekünk a listát, nézze meg, miből mennyit kell venni, olvassa vissza, mit írt már fel, s máris gyakorolta az írást, az olvasást, a mértékegységeket. A sütés, főzés is olyan tevékenység, amibe nagyon szívesen bekapcsolódnak, ha türelemmel lehetőséget kapnak. De közben mennyi minden előkerül a tananyagból, fizikai, kémiai folyamatok, s mindig az értelmező olvasás, pl. a recept felolvasása, s végigvinni a mun-

ka menetét. Gyarapodik a szókincsük, a kezűgyességük, az együttműködési készségük, gazdagodik kapcsolatuk szülőjükkel. Észre sem veszik, hogy ők tanultak valamit. Sok olyan dolgot tehetnek ilyenkor a gyerekek, amit év közben nem. Nagyon hasznos, ha sokat vannak a szabadban, ha felfedezhetik a természetet. A kirándulások jó alkalmak a környezetórán, biológia-, földrajzórán tanult rögzítésére, bővítésére. A látottakon kívül felidézhetők más hasonló növények, állatok, azok életmódja, akár versenyezhetnek a szülők is, ki tud több érdekességet mondani a látottakkal kapcsolatban. Hagyjuk gyermekünket mesélni; a lényeglátás, a kifejezőkészség fejlődésének jó alkalmak ezek. Sok gyermek az iskolában azért nem tud jól teljesíteni, mert szinte megijed a saját hangjától, nem képes magabiztosan előadni, amit tulajdonképpen tud.

Ha attól tartunk, hogy az év során megszerzett tudás a szünidő alatt megfakul, elkopik, gondoljuk át, miként gazdagodhat tudásban, képességben a gyermek, anélkül, hogy a tankönyv, iskola téma előjönne. A gyerek mindig tanul valamit a környezetétől. A felnőttek példája a legtartósabb tudásanyag! Rajtunk múlik, hogy milyen örömteli tevékenységekkel kínáljuk meg, ami a hasznára válik. Szeptember közeledtével pedig ráhangolhatjuk az iskolára, hisz a barátok miatt is már sokan készülnek lelkileg, s ha ismételni szeretne, biztassuk, segítsük ebben. Nagyobb önbizalommal tudja majd az új tanévet megkezdeni.

K.J.

MESÉLŐ MŰLT

BORSZÉKI LÁTKÉP 1899-BŐL

Akik sok természeti szépséget láttak, azok is elragadtatva kiáltanak fel midőn Oláh Topliczánál bekanyarodunk a csíki havasok felé és ízelítőül a legszebb szerpentin tágul ki szemhatárunk. Az utunk egyik legszebb pontja Szalárd, ahol az utat meredek sziklafal tövébe a Maros medrébe építették s utóbbit más irányba kényszerítették. Oláh Topliczánál elhagyjuk a Marost s nemsokára az ország egyik legszebb hegyi műújtján gyönyörködünk a természet alkotta remek kilátások panorámájában. Borszék a tenger színe fölött 880—900 méter magasságban fekszik. Minden oldalról fenyvesekkel borított hegyek veszik körül. Csak a délnyugat felé ereszkedő völgyön át lehet kocsival hozzáférni. A fenyvesek sok mérföldre kiterjedő őserdők. Borszék levegője ez oknál fogva valóban folséges és hazánkban páratlan. Ez nem frázis, ez való igazság. Üdítő és erősítő hatása szembeütő. Egy séta a fenyvesekbe a lehangolt kedélyt is önkéntelenül felvidítja. Borszék klímája nem oly „éles”, mint általában hiszik. Igaz, hogy időnként itt kissé hűvös az idő, azért meleg ruhát senki sem felejtse el magával hozni, de az ember oly könnyen megszokja ezt a hőmérsékletet, hogy már 2—3 napi itt tartózkodás után egészen enyhének ítéli. Borszék középmeiséke július és augusztus hónapokban 16.1 C°. Mindenesetre enyhébb, mint Tatrafüred. Tikkasztó forráság azonban soha sincs. A csapadékról szólva, úgynevezett országos eső Borszáken nagyon ritkán fordul elő. Száraz időben sincs itt soha por. Ennek oka a levegő mérsékelt nedvességében és a nagyszerű harmatképződésben rejlik. Augusztusban itt túlnyomó a száraz idő, ezért igen sokan csak július vége felé keresik fel e helyet, melyet ha jobban volnának

informálva, bizonyosan korábban kerestek volna föl. A gyakori, rövid ideig tartó esőzés csak a nagyobb kirándulásoknak okoz alkalmatlanságot. Sokáig tartó szél is igen ritka eset. Borszék fekvése kizárja a metsző hideg szelet. Dél tájt azonban rendszeren 1-2 óráig tartó gyenge szél hoz mindig délnyugatról, a tinovai ősfenyvesből friss levegőt, amire ugyan nem volna szükség, de nem árt. Mit mondjak Borszék borvizeiről? Dr. Hankó Vilmos, jeles balneológusunk kategorikusan kijelentette, hogy „a főkút vize valóban a savanyú vizek királya.” Ehhez nincs mit hozzátenni. És a páratlan vizet issza itt mindenki. Élvezhető édesvíz itt nemigen van. Ami van, az mind az esővizet juttatja eszünkbe. Akinek a főkúti víz nagyon erős, az iszik a Boldizsár kútból, melynek alig van vastartalma, de van benne kevés lithium. A Kossuth-kút vize erősen vastartalmú, a László-kúti konyhasó tartalmánál fogva válik ki a többi közül. Ezen kívül még ivásra szolgál az Erzsébet-, Arany János-, Pásztor-, József főherceg- és Petőfi-kút, többnyire más-más speciális hatással. Páratlanok a maguk nemében Borszékfürdői. Tiszta savanyúvízben, a forrás fölé épített medenczében fürödni és látni, miként „lobog” a víz a forrásból előtörő, gyakran emberfej nagyságú szénsav buborékoktól; nem folséges dolog-e? Ezt csak a borszéki Lobogó Fürdőben lehet élvezni. Hanem bizony kissé hideg ez a fürdő, csak 9,2 C°. Ehhez előbb hozzá kell edződni valamely más, kissé melegebb fürdő használatával, mint amilyen pl. az Ó-Sáros fürdő, melynek hőmérséklete 11,8 C°. Hasonló lobogó fürdő még az Új-Sáros és a Lázár fürdő. Aki min állja a hidegfürdőt, annak rendelkezésére áll vízzel vagy gőzzel melegített borvízfürdő tetszés sze-

rinti hőmérsékletben. Kaphat itt az ember fenyőlevél és sós fürdőt, sőt kitűnő vasas lápfürdőt. Az utóbbihoz használt lap „összetétele nagyon hasonló az alsótátrafüredi vaslápéhoz, amelynél még több vasat tartalmaz.” — írja dr. Hankó Vilmos. Hidegvíz-gyógyintézet és massage egészítik ki a természet nyújtotta gyógyeszközöket. Borszék jelentőségének egyik tényezője a kitűnő fürdőorvos: Szilvássy János dr. jeles balneológus, ki a balneológusok idei budapesti közgyűlésén is értekezésével méltó feltűnést keltett. Lekötelező modora a fürdő társas életére is kedvező befolyással van. És a természettől ily pazar bőséggel megáldott helyen évente mégis csak alig 1000 fürdővendég fordul meg. De volna csak vasúta látogatottságra nézve is elsőrangú fürdővé válnék a kontinensen. A vendéglőkben és a szétszórtan fekvő szép villákban 500—600 kényelmesen berendezett szoba áll rendelkezésre. Ezért olyan olcsó itt a lakás. Én pl. két tágas szoba-, konyha- és terrászból álló lakásért az egész szezonra nyolcvan forintot fizetek. A gyógy- és zenedíjak is igen mérsékelték. (Családfő 4, családtag 3 forintot fizet az egész évadra.) A zenedíjról jut eszembe fölemlíteni azt a kedves szokást, hogy az ide szerződött zenekar — jelenleg Hamza Miska nagyváradi bandája — az újonnan érkező vendéget lakásán délelőtti szerenáddal tiszteli meg. Ezért természetesen külön, tetszés szerinti „zenedíjat” illik lefizetni a primás kezeihez. A zene különben minden nap reggel 6-tól 8-ig és délután 5-től 7-ig szerez élvezetet a közönségnek. Az élelmezés is kifogástalan és olyan olcsó, hogy e tekintetben bármely várossal vetekedhet. Saját konyhát is lehet tartani. A vendéglői árak is meglepően jutányosak. Egy debreceni cíviss, ki feleségével majdnem minden évben itt nyaral, tréfásan azt mondja, hogy az útiköltséget itt Borszáken az élelmezésen megtakarítja. Borszék kirándulási helyeknek is bővében van. Ritka szépségű és lépten-nyomon váltakozó szikla csoportokat mutatnak a medvebarlangok, a bagolyvár, a pokol torka; érdekes a jégbarlang. A tündérkert, az ősforrás, a Szeccskái környéke, a hármas visszhang, mind megannyi kellemes kirándulási helyül kínálkozik. A kis Borszék egész környékének látóképe érdekel, az a „Verőfény” csúcsára megy. Kényelmes út vezet odáig. Onnan mintegy 2000 négyszög kilométer kiterjedésű havasi tájt szemlélhetünk.

Békésmegyei Közlöny, 1899 (26 évfolyam, 63. szám) 1899-08-06.

PETHŐ CSONGOR

NYERTES PÁLYÁZATOK

A Pro Borsec - Borszékért Alapítvány pályázatot nyújtott be Hargita Megye Tanácsához a turizmus területén, melyet nyertesnek nyilvánítottak.

A pályázat révén térképeket helyezünk el a fürdőtelep látogatottabb részein. A turisztikai programhoz benyújtott „Turisztikai útvonalak felújítása Borszéken” című pályázati kérelmet Hargita Megye Tanácsa 7500 lej támogatásban részesíti.

Köszönjük Hargita megye Tanácsának, hogy támogatja Borszék turisztikai fellendítését!

BORSZÉKÉRT ALAPÍTVÁNY

TÁNCHÁZ A CULTURIUM EGYESÜLET SZERVEZÉSÉBEN - KORÁBBI FELVÉTEL

A Culturarium Egyesület Hargita Megye Tanácsához népi- és hagyományos viseletek támogatására nyújtott be pályázatot, melyet nyertesnek nyilvánítottak.

A pályázat révén az immár már második éve működő felnőtt táncsoport tagjai új cipőben rophatják a talpalávalót a közeljövőben. A támogatás összértéke: 7.800 lej

Köszönjük!

CULTURIUM EGYESÜLET

ANYAKÖNYVI HÍREK

HÁZASSÁG

GHIȚĂ VIRGIL ÉS PETRE ELENA

2024.05.04

FOLEA LIVIU ÉS MUREȘAN MARIANA

2024.05.05

CSIBI ZSOLT ÉS MOȘNEAG SZIDÓNIA-KRISZTINA

2024.05.10

MOLNAR RUDOLF ȘI SZŐCS PAULA

2024.05.25

ELHALÁLOZÁS

SZABO ELISABETA

1945.07.02-2024.05.14

VAKKON RITA-ANTONIA

1953.03.13-2024.05.08

FAZAKAS IRMA

1934.08.18-2024.03.14

SAKK VODA COSTELLEL

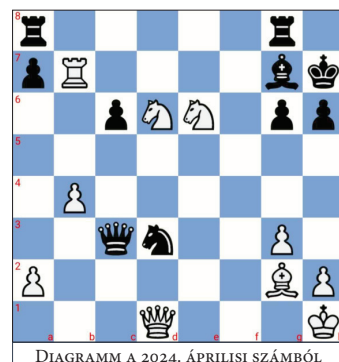

DIAGRAMM A 2024. ÁPRILISI SZÁMBÓL

Az áprilisi számban megjelent feladvány megoldása:

1Hg5+!-hgx5

2Vh5+!-gxh5

3Fe4+-Kh8(Kh6)

4Hf7#

Megoldás: Vodă Costel

Új feladvány!

A mellékelt ábrán egy sakk diagrammát mutatunk be. A sakk kedvelőit arra kérjük, hogy oldják meg a feladatot, majd a megoldást küldjék el a turism.borsec@gmail.com e-mail címre.

A megoldást a következő számban közöljük.

*Bástya=B / Huszár=H / Futó=F / Vezér=V / Király=K. A gyalogot nem jelöljük, csak a mezőt ahová lépnek.

ÚJ DIAGRAMM:

A FEKETE LÉP, MATT 4 LÉPÉSBŐL.

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS KAPURÓL KAPURA:

2024. JÚNIUS 17. HÉTFŐ

2024. JÚLIUS 15. HÉTFŐ

BORSZÉK VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATALA - ISSN 1224 - 1709

Felelős szerkesztő: Mőga Renáta

Szerkesztőség: Ballai Erzsébet, Elekes Szabolcs, Farkas Aladár, Fazakas Emese, Ferency József, Kolbert Tünde, Kovács Júlia, Pethő Csongor, Rédei Botond

Számitógépes szerkesztés: Mőga Attila / Nyomda: F&F INTERNATIONAL - Gyergyószentmiklós

A cikkek tartalmáért az aláíró személy a felelős.